

Удосконалення механізму забезпечення зовнішньоекономічної безпеки має ґрунтуватися на реалізації комплексу заходів, спрямованих на інерційну та інноваційну диверсифікацію вітчизняного експорту, забезпечення стабільності курсу гривні, ефективне управління стратегічними державними фондами, а також освоєння одного з найперспективніших світових ринків – ринку об'єктів інтелектуальної.

До таких заходів можна віднести створення ефективної системи аналізу зовнішніх ринків на державному рівні, створення ефективно функціонуючої системи організаційної та інформаційно-консультаційної державної підтримки експорту, активізацію митної політики з метою більшого використання її регулятивної, а не фіскальної функції.

Список джерел:

1. Барановський О. І. Фінансова безпека / О. І. Барановський. – К. : Фенікс, 1999. – 338 с.
2. Губський Б. В. Економічна безпека України: методологія виміру, стан і стратегія забезпечення / Б. В. Губський. – К. : ДП «Укрархбудінформ», 2001. – 121 с.
3. Пастернак-Таранушенко Г. Економічна безпека держави. Статика процесу забезпечення : підруч. для держ. службовців, науковців, студентів і аспірантів вищих навч. закл. економіч. профілю / Г. Пастернак-Таранушенко. – К. : «Кондор», 2002. – 302 с.
4. Методичні рекомендації щодо оцінки рівня економічної безпеки України / [НІПМБ за ред. А. І. Сухорукова]. – К. 2003, – 64 с.

ПРО ОСОБЛИВОСТІ ПРОСУВАННЯ ПОСЛУГ СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ПРИРОДНИХ КАТАСТРОФ У КРАЇНАХ З СТРАХОВИМ РИНКОМ, ЩО РОЗВИВАЄТЬСЯ

Лі Тяньлунь (Китай)

Науковий керівник – к. екон. н., доцент Кудрявцева О.В.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

м. Харків, Україна

Інститут страхування ризиків природних катастроф в даний час представлений в багатьох країнах світу системою особистого страхування (колективні та індивідуальні поліси страхування життя та здоров'я, страхування

працівників від нещасних випадків), страхування майна (майно підприємств, збитки, що виникають внаслідок перерви у виробництві, житлова нерухомість, комерційні транспортні засоби, транспортні засоби домашніх господарств), страхування відповідальності (підприємств та домашніх господарств).

В умовах глобалізації все більших масштабів набуває міжнародного поділу ризиків стихійних лих і природних катастроф каналами страхових ТНК і перестраховиків. Загальною рисою страховиків, які здійснюють страхування ризиків природних катастроф у глобальному масштабі, є їхнє технологічне лідерство: висока капіталізація, глобально-орієнтована збутова політика, географічна диверсифікація ризиків, висока якість андеррайтингу, оптимізація бізнес-процесів з використанням офшорів, розвиток альтернативних методів перестраховування.

Великий внесок у розуміння сутності відносин на світовому ринку страхування ризиків природних катастроф становили праці зарубіжних фахівців Т. Гаріб, С. фон Далена, Н. В. Хауетера, Д. С. Шенмейкера [1], сучасних учених Н. Г. Адамчук, А. Ю. Лайкова, М. Б. Міляєвої, К. Є. Турбіної, Л. І. Цветкової, А. А. Циганова, Г. Т. Юлдашева [2, 3, 4], а також роботи радянського періоду Є. Ф. Жукова, А. В. Куркіна, В. К. Райхера, Є. С. Хесін [5].

Страхові ТНК і перестраховики ведуть активну діяльність з просування страхування ризиків природних катастроф у різних країнах світу. При цьому на боці страховиків виступають не лише держави їхнього базування, а й такі міжнародні фінансові організації, як МВФ, МБРР, Світова організація торгівлі (СОТ). Страхові ТНК і перестраховики особливо ретельно шукають виходи в країни з страховим ринком, що розвивається: Індію, Китай, Таїланд, Малайзію, Індонезію, Філіппіни, ПАР, Бразилії, Мексики, Туреччини. Страхові ТНК і перестраховики просувають свої послуги в країнах, що розвиваються, за такими основними напрямками:

1. Параметричне страхування.
2. Агрострахування.

3. Мікростраховання.
4. Послуги перестраховання.
5. Традиційне страхування.

Параметричне страхування дозволяє покривати збитки від природних катастроф із використанням заздалегідь розрахованих обсягів збитків залежно від зміни рівня зафіксованих у договорі страхування показників. Так, виплати при параметричному страхуванні будуть проводитися при збитках, спричинених при швидкості вітру більш певного порога, сила землетрусу більш обумовлена.

Параметричне страхування дозволяє покривати збитки від природних катастроф із використанням заздалегідь розрахованих обсягів збитків залежно від зміни рівня зафіксованих у договорі страхування показників. Так, виплати при параметричному страхуванні будуть проводитися при збитках, викликаних при швидкості вітру більш певного порога, силі землетрусу більш обумовлено значення кількості опадів більше певної величини.

Параметричне страхування зазвичай служить цілям фінансування заходів щодо ліквідації наслідків природних катастроф у короткостроковому періоді. Передбачається, що за цей час уряду країни вдасться отримати доступ до зовнішнього фінансування на прийнятних умовах або вагому благодійну допомогу міжнародного співтовариства.

До переваг параметричного страхування слід віднести, по-перше, високу швидкість отримання страхового відшкодування за рахунок мінімальної кількості робіт з документального оформлення страхового випадку і однозначності трактування умов страхування у зв'язку з наявністю в договорі конкретної події, ініціює виплати в залежності від рівня його інтенсивності.

По-друге, параметричне страхування дешевше традиційного за рахунок його відносної простоти. Так визначити перевищення показника над нормативом для ідентифікації страхового випадку досить легко: для оцінки збитків не потрібно проведення експертиз та аналізу документів, що

підтверджують збитки, а достатньо скористатися заздалегідь обумовленими формулами. Цей порядок врегулювання збитків значно знижує адміністративні витрати страховиків та сукупну страхову премію.

Теоретична розробка програм параметричного страхування розпочалася близько 15 років тому. Програми параметричного страхування отримали підтримку міжнародних організацій, що сприяють розвитку перших осіб багатьох держав, страхових та фінансових ТНК, міжнародного інвестиційного співтовариства.

На практиці перші програми почали з'являтися близько 10 років тому, відтоді у 20 країнах було апробовано понад 30 програм параметричного страхування. Схеми параметричного страхування розроблялися для країн із низьким та середнім прибутком, у тому числі для Китаю, Ефіопії, Індії, Малаві, Нікарагуа, Перу, Україна, Таїланду.

Агростраховання. Зростання програм агростраховання від ризиків природних катастроф, особливо у країнах Латинської Америки та Азії, спостерігалось у 1950-1990-х роках. Станом на 2015 рік. Більше половини країн світу – 124 країни – у тій чи іншій формі пропонували агростраховання. На агростраховання в країнах, що розвиваються, припадає лише 10% світових премій з агростраховання, проте цей напрямок є дуже перспективним. Вигоди розповсюдження агростраховання пояснюються тим, що наразі застраховано лише 20% сільськогосподарських земель, що обробляються.

Важливість агростраховання для країн з страховим ринком, що розвиваються, пов'язана з тим фактом, що якщо в розвинених країнах у сільському господарстві працює 3,4%, то в країнах, що розвиваються, в ньому зайнято понад 50% працездатного населення, причому в країнах Азії та Африки - близько 60% . Агростраховання покликане сприяти боротьбі з бідністю в країнах з ринком, що розвивається, часто воно проводиться в рамках програм соціальної відповідальності страхових ТНК. Компанії відносно легко йдуть на

спонсорування окремих проектів, які приносять локальну вигоду та підвищують їхню репутацію.

Мікростраховання. Цілям боротьби з бідністю також покликане служити мікростраховання. Мікростраховання характеризується низькими преміями та відповідними їм умовами страхування. Воно свідомо орієнтоване на найбідніші домогосподарства, дрібні та найдрібніші підприємства як один із важливих інструментів боротьби з бідністю, як метод підтримки низових верств. Капітал фінансових організацій, що надають послуги мікрофінансування та мікростраховання, зазвичай формується насамперед за рахунок коштів страхових ТНК, міжнародних донорів, афілійованих з МБРР, приватних інвесторів, добровільних пожертвувань.

Вигідність просування лише мікростраховання стає очевидною, з огляду на те, що потенційними клієнтами мікростраховання є 27 млрд. осіб, які можуть принести страховим ТНК дохід за цією лінією бізнесу на рівні 40 млрд. дол. премій на рік.

Послуги перестраховання. Сам перестраховик може забезпечити додатковий приплив бізнесу у разі, якщо виявлятиме новаторство в ідеях, пропонуватиме ринку нові страхові та перестраховальні продукти, програми перестраховання з урахуванням особливостей портфелів окремих цедентом. Цим цілям сприяють проекти параметричного страхування, агростраховання, мікростраховання, більшість ризиків якими йде у перестраховання. Так, зі страхового портфеля CCRIF, що дорівнює 600 млн. дол., 17% залишаються на власному утриманні кептивом, а 83% передаються у перестраховання закордонним перестраховикам.

Прикладом просування послуг альтернативного перестраховання є випуски катастрофних облігацій для Фонду стихійних лих (FONDEN) у Мексиці, утвореного в 1996 р., внаслідок деяких економічних труднощів у країні 2000-х гг. Надходження бюджетних коштів було припинено.

Традиційне страхування. Зростання популярності страхування в країнах зі страховим ринком можливе і бажане. Однією з країн, у якій активно відбуваються зміни у страховому секторі, є Китай. У Китаї розвивається страховий ринок, підвищується рівень життя, це призводить до збільшення спектра страхових інтересів. Страховики Китаю збільшують активність на міжнародному страховому ринку. Так, China Re у 2011 р. Спільно з бермудським страховиком Catlin стала учасником ринку Lloyd's, а з січня 2015 року – власником власного синдикату. Це перший китайський перестраховальник історії Lloyd's. Власником China Re є Міністерство фінансів Китаю та державна інвестиційна корпорація Central Huijin Investment. З 2016 року обсяг зібраних China Re премій становив 83 млрд. дол., що робить цю компанію 8-ою за величиною активів у світі.

Ринок страхування ризиків природних катастроф у країнах, що розвиваються, дуже перспективний, але доходи, які вдалося досягти на ньому страховим ТНК, поки що залишаються скромними. У цій ситуації вихід на максимальну кількість страхових ринків країнах, що розвиваються, незалежно від їхнього поточного стану та пропаганди фінансової безпеки є дієвою стратегією страхових ТНК щодо зміцнення та просування свого лідерства на світовому страховому ринку. У ситуації, коли страхування ризиків природних катастроф стало повноправним сектором страхового ринку розвинутих країн, активна експансія в країни, що розвиваються, стає для більшості найбільших страхових ТНК і перестраховиків практично безальтернативним стратегічним завданням для забезпечення свого зростання і розвитку.

Список джерел:

1. Пантелеймоненко А. О. Західноєвропейські товариства взаємного страхування та страхові кооперативи: сутність організації, зміст діяльності і значення / А.О. Пантелеймоненко // Вісник Львівської комерційної академії. – Львів : Вид-во ЛКА, 2011. –Вип. 10. – С. 509-520.
2. Базилевич В. Д. Страхова справа. Монографія : / В.Д.Базилевич, К.С.Базилевич. – К.: Знання, 2008. – 351 с.
3. Козьменко О. В. Страхування і страховий ринок : термінологія, законодавство і динаміка розвитку / О. В.Козьменко – Суми : Ділові перспективи, 2006. – 68 с.

4. Адамчук Н.Г. Обзор страховых рынков ведущих европейских стран (Германия, Великобритания, Франция) : учеб. пособие / Н.Г. Адамчук, Моск. гос. ин-т междунар. отношений (ун-т). Каф. страхования, МИД России. – Москва : МГИМО, 2000. – 113 с.
5. Кукарских В. В. Опыт стран Латинской Америки по организации системы страхования рисков стихийных бедствий / В. В. Кукарских // Страховое дело. – 2015. – №3. – С. 36-42.

АДМІНІСТРАТИВНІ ПОСЛУГИ В СФЕРІ БУДІВНИЦТВА США

Постернак О.С., здобувач вищої освіти СВО "Бакалавр"

ОПП "Будівництво та цивільна інженерія",

Постернак І.М., к. т. н., доцент,

доцент кафедри організації будівництва та охорони праці,

Одеська державна академія будівництва та архітектури,

м. Одеса, Україна

Правила, норми, стандарти, умови та інші аспекти регулювання будівельної галузі вміщено у Міжнародному Будівельному Кодексі (*International building code*) [1]. Законодавчо штати можуть спиратися на цей кодекс і видавати власні кодекси (Будівельний кодекс штату Каліфорнії [2]).

1. Порядок отримання адміністративних послуг

А) подання та отримання дозволу на початок підготовчих/будівельних робіт.

Дозволи потрібні: на будівництво, розширення будівництва, його зміну, перенесення, ремонт, на знесення будівлі/ зміну її розміщення; встановлення, зміну, переобладнання, зняття елементів газової, механічної, сантехнічної систем будівлі. Дозвіл видає уповноважена особа у сфері будівництва (*building official*). Уповноважена особа у сфері будівництва очолює Департамент безпеки будівництва (*Building Safety Department*).

Повноваження уповноваженої особи у галузі будівництва на прикладі будівельного кодексу Каліфорнії:

- призначає штат Департаменту безпеки будівництва;